

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 12INT02092

Datum vergadering:

Nota openbaar: Ja

5 NOV 2012

6

► **Onderwerp:** Status Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug

Advies:

- Akkoord gaan met de in het advies opgenomen uitgangspunten over de toekomst van het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug.
- De commissie Grondgebied hierover om advies vragen.

Besluit B en W: conform advies

Korte samenvatting:

Alle Nationale Parken in Nederland, waaronder Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug, vallen tegenwoordig onder regie van de provinciale overheden. Bezuinigingen en een andere kijk op natuur zorgen voor een gewijzigd toekomstbeeld van de Nationale Parken. In het Overlegorgaan Sallandse Heuvelrug zijn mogelijke toekomstmodellen al oriënterend besproken. Deze nota gaat in op de uitgangspunten van de gemeente Hellendoorn ten aanzien van de toekomstige ambitie, taken en organisatiestructuur van het Nationaal Park.

Aanleiding:

De positie van alle Nationale Parken in Nederland verandert door de afspraken over decentralisatie van het natuurbeleid van Rijk naar Provincie. Naast deze decentralisatie zorgen bezuinigingen en een andere kijk op financiering van de natuur voor een gewijzigd toekomstbeeld van de Nationale Parken. Dit is voor onze gemeente van belang omdat wij lid zijn van het Overlegorgaan (hierna: OO) van het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug (hierna: NPSH). In mei heeft Gemeentebelangen via een brief (12INK05472) hiervoor ook aandacht gevraagd. Nu is het moment om als gemeentebestuur onze positie te bepalen voor de toekomst en om die reden wordt u deze notitie voorgelegd.

Relevante eerdere besluiten:

nvt

Doelstelling:

Ten aanzien van de toekomst van het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug de gemeentelijke uitgangspunten uitspreken.

Oplossing:

Kortweg heeft het Rijk bepaald dat de zorg voor de Nationale Parken geen taak of opgave meer is voor het Rijk (voor meer achtergrond informatie wordt verwezen naar de bijlage). In het regeerakkoord is daarom opgenomen dat de provincies verantwoordelijk zijn voor het natuurbeleid en de uitvoering daarvan. Daarbij is het voor Hellendoorn gelijk interessant om te weten hoe de provincie Overijssel die nieuwe rol wil invullen (zowel inhoudelijk als financieel).

Dit neemt niet weg dat het gemeentebestuur van Hellendoorn gewoon zelf zou kunnen aangeven wat zij belangrijk vindt in de discussie over de toekomst van het NPSH. Hellendoorn is immers één van de twee gemeenten waar het NPSH in gelegen is. Wanneer de gemeente Hellendoorn haar standpunten uitdraagt, dan kan Gedeputeerde Staten in haar voorstel richting Provinciale

Staten hier rekening mee houden. Het is de bedoeling dat GS in het voorjaar van 2013 een voorstel aan PS voorlegt, zo mogelijk in het kader van de Perspectiefnota 2014.

Kroonjuweel

Bekend mag worden verondersteld dat het NPSH ons kroonjuweel is. Ontzettend belangrijk voor de bekendheid én herkenbaarheid van onze gemeente. Recentelijk nog kwam in een onderzoek naar vestigingskeuze voor woonplaats naar voren dat Nijverdal met de SH en het Reggedal bijzonder veel aantrekkelijke vestigingsfactoren heeft. De toeristische aantrekkingskracht van de heuvelrug is tevens van zeer grote waarde. In de strategische visie geeft onze gemeente niet voor niets aan dat toerisme en het behoud van de kroonjuwelen een speerpunt is.

Ambitie, taken en organisatiestructuur

De ambitie ten aanzien van dit kroonjuweel zou dan ook moeten zijn, dat ons er veel aan gelegen is het NP in stand te houden. Blijven inzetten op de bestaande kwaliteit, die van hoog niveau is. Hierbij kan worden gedacht aan beheer en onderhoud van paden, routestructuren, natuur, etc.

Het sterke merk NP moet behouden blijven. Veel inwoners van Nederland weten wel wat een NP is en hebben er ergens wel eens een bezocht (in binnen- of buitenland). Ook internationaal hebben NP's status en aanzien. Vanuit marketingoverwegingen dient het merk NPSH dus gehandhaafd te blijven.

De samenwerking tussen partijen is een aspect dat de laatste jaren wellicht onderbelicht is geweest. Er wordt tegenwoordig goed samengewerkt door de diverse terreinbeheerders, wat bijvoorbeeld geresulteerd heeft in gezamenlijk toezicht (boa's: bijzondere opsporings ambtenaren).

Op het gebied van communicatie en educatie is de afgelopen jaren veel werk gemaakt van de lesbrieven, website nieuwsbrieven, verhoging van draagvlak etc. Dit geeft een meerwaarde die zonder NP minder snel te bereiken valt. Het NP verbindt ook op dit vlak de mens met de natuur. Een mooi voorbeeld hiervan is datgene wat o.a. gerealiseerd gaat worden in de Paarse Poort.

Wenselijk is dat de huidige begrenzing van het NP gehandhaafd blijft (dus een NP alleen ten zuiden van de N35). Op deze wijze kan verder gewerkt worden aan de instandhouding van de kwaliteit, en waar mogelijk, de verbetering ervan. De gemeente is eigenaar en beheerder van een aantal (zand)wegen in het gebied en zal de kwaliteit hiervan in stand moeten houden. Bij parkgrens overstijgende ontwikkelingen is de gemeente (Hellendoorn of Rijssen-Holtten of beide) bevoegd gezag. Het Overlegorgaan is een openbare vergadering. Het OO als openbaar lichaam zonder bevoegdheden zou, voor de verhoging van de effectiviteit, beter gewijzigd kunnen worden in een 'werkteam' NPSH. Een dergelijk team kan namelijk met met kortere lijnen werken.

Tevens is het wenselijk dat de huidige openbare toegankelijkheid gewaarborgd blijft. Een ieder moet zonder daarvoor te hoeven betalen het park in en uit kunnen. Bij (ruimtelijke) initiatieven die het park raken dient gebruik te worden gemaakt van burgerparticipatie. Bij mogelijke initiatieven gaat het dus niet alleen om belangenbehartiging van omwonenden, maar om betrokkenheid van hen bij een bredere visie, dan wel uitvoering van een project op of in het Nationaal Park.

Het NP 'nieuwe stijl' zou de onderstaande doelstelling kunnen hanteren.

Het NP stelt zich ten doel om de natuur-, cultuur en landschapswaarden van de Sallandse Heuvelrug te beschermen en ontwikkelen waarbij beleven en genieten van de kwaliteiten door bewoners en bezoekers gegarandeerd wordt. Het NP (organisatie) heeft daarbij veel oog voor de sociaal economische belangen die het NP (gebied en merk) heeft voor de economie van de regio en de afzonderlijke ondernemers.

Conclusie:

Onze uitgangspunten ten aanzien van de ambities, taken en organisatiestructuur van het toekomstige NPSH laten zich als volgt vertalen:

- Instandhouding van de algemene kwaliteit van dit kroonjuweel is een 'must'.
- Sterk merk NP behouden en benutten (ook voor recreatie en toerisme).

- Huidige begrenzing NP handhaven.
- Blijven inzetten op samenwerking tussen beheerders.
- Instandhouden en (waar nodig) verbeteren van allerlei voorzieningen in het park.
- Voldoende aandacht voor de lokale economie vanuit het NP.
- Organisatie NP zo effectief mogelijk inrichten op beheerstaken zonder een openbaar overlegorgaan.
- Openbare toegankelijkheid.
- Burgerparticipatie bij ontwikkeling in en rondom het park.

Effecten:

Het verkennen van de toekomstmogelijkheden van het NPSH.

Planning:

Op 19 november wordt in het OO het standpunt van het college ingebracht, onder voorbehoud van advisering door de cie. Grondgebied.

Financiële consequenties:

Helder is dat de toekomst van het NPSH (de vorm) grotendeels afhangt van de financiering die eraan gehangen wordt. Een grotere financiering biedt logischerwijs meer mogelijkheden. Afwachten is hoe de provincie Overijssel, die nu bevoegd gezag is over het natuurbeleid, zich in de komende tijd opstelt ten aanzien van de NP's in Overijssel. Zaak is wel dat de provincie het belang ervan blijft inzien. Een toekomstige financiële bijdrage van de gemeente Hellendoorn, om de gestelde doelen en uitgangspunten te halen, valt echter niet uit te sluiten.

Personele consequenties:

nvt

Juridische consequenties:

nvt

Informatisering / Automatisering:

nvt

Burger- en overheidsparticipatie:

nvt

Communicatie:

In het OO NPSH is tot twee keer toe hierover gesproken. Daarnaast is er tot tweemaal toe een intern beraad geweest om mogelijkheden te verkennen.

Overige consequenties:

nvt